

REGIO REGIA

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

15 éve Önökkel!

KELLEMES PIHENÉST ÉS SZÓRAKOZÁST KÍVÁNUNK!

A CSALÁDI VÍZIPARADICSOM

2800 Tatabánya, Cseri u. 33.
+36 34/309-390

www.gyemantfurdo.hu
 [gyemant.furdo](https://www.facebook.com/gyemant.furdo)

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XVII. évfolyam 127. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Lapigazgató: Trencsényi Tibor

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Mórocz Károly,
M. Tóth Sándor, Réz Napsugár,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, MTI

Címlapfotó: Regio Regia archív

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

Egy kis visszatekintés

Tizenöt évesek vagyunk. Hagyomány lapunknál, hogy öt évente visszatekintünk a magunk mögött hagyott fél évtizedre. Ilyenkor aztán „fő” a főszerkesztő feje, hogy milyen írásokat válogasson, reprezentálva kollégáink munkásságát, és kellő módon megmutassa: a Regio Regia az értékek, az értéktérítőők magazinja.

Most sem történt ez másként, hiszen mintegy 1000 interjúból, beszámolóból, riportból, egyszerűval értékes írásokból kellett válogatnia. A terjedelem is szűkös, és persze az is fontos, hogy lehetőleg a legmaradandóbb, legfontosabb cikkek kerüljenek újra olvasóink kezébe.

Fájó szívvel kellett lemondanunk nagy ívű riportjaink újraközléséről, pedig alaposan körüljártuk a magyar vegyipar, tejipar és építőipar aktuális helyzetét, ám ezek az írások egyrészt túl hosszúak sikeredtek, másrészt pedig az adott időszak problémáiról szóltak.

Számos polgármesteri interjú, cégbemutató cikk, kulturális beszámoló is az öncenzúra áldozatává vált, ma már nem érdemes arról olvasni, hogy hogy mi is történt 2012-ben, avagy milyen beruházások valósultak meg, és néhány éve hogy képzelték a jövőt beszélgetőpartnereink. A jövő ugyanis ma van, és ezek a dolgok már évek óta működnek a közép-dunántúliak legnagyobb örömeire. Ami meg mégsem, arra boruljon a feledés jótékony fátyla.

Így nem maradt más választás, minthogy az embert, azaz a vállalkozó, a közéleti szereplő, a művész, vagy az egyes közösségek gondolkodását, értéktérítőő gondolatait megosztó anyagokból válogassunk. Olvassák hát ugyanolyan szeretettel ezt a kis múltidézt, mint amilyen szeretettel mi írtuk ezeket a cikkeket abban bízva, hogy a napi aktualitásokon túl valamennyire maradandót tudunk alkotni!

Kellemes időöltést, hasznos, olvasással töltött percekét kíván a 15. születésnapját ünneplő Regio Regia magazin főszerkesztője:

VEÉR KÁROLY

T A R T A L O M

15 ÉVE ÖNÖKKEL!

Sztálinváros legjobb ifjú szavalója	4-5. oldal
Berhidai hazánk első női birkózó világbajnoka	6. oldal
KALOT-születésnapok	7. oldal
A jó közösség csodákra képes	8-9. oldal
A világutazó közgazdász	10-11. oldal
Magvetés után most érik be a termés	12-13. oldal
Légy részese a csodának!	14. oldal
„Mindenben a harmóniát keresem”	15. oldal
A kevés, rendszeresen adva, több!	16-17. oldal

Koltai Róbert szinte csak szép emlékeket őriz a városról

Sztálinváros legjobb ifjú szavalója

Koltai Róbert színész-rendező 2005-ben díszpolgári címet kapott Dunaújváros önkormányzatától. A népszerű művész ezekkel a szavakkal köszönte meg az elismerést: „Az élet gyakran elkényeztetett, de az a díj szinte mindent felülmúl. A legérzékenyebb korszak, a gyermek- és kamaszkorom köt a városhoz, olyan élményeket szereztem, amelyeket filmben elmesélhettem. Itt voltak fiatalok és szépek a szüleim, akik most fent bizonyára velem együtt örülnek a díjnak.”

– *Hogyan kerültél az akkori Sztálinvárosba?*

– Az „átkozott-legendás” ötvenes években, 1952-ben apukámat, mint sportvezetőt helyezték a városba. Egy rövid időre szét is szakadt a család, nem tudtunk valamennyien menni, ezért az a döntés született, hogy apukám ne legyen egyedül, én, a nyolcéves, harmadik osztályos nagyfiú – van két húgom is – elkísérem. Aztán egy fél évre még visszakerültem Pestre, hogy később, negyedik évvégén végre az egész családdal együtt leköltözzünk. Ez az oda-vissza költözés nem kis

Sztálinváros legjobb ifjú szavalója

gondot okozott számomra. Budapesten a Rottenbiller utcai általános iskolában tanár úrnak kellett szólítani a tanító bácsit, Sztálinvárosban pedig nevelő pájtásnak. Ebből kétszer is volt konfliktusom, hiszen a nevelő pájtásnak tanár urat mondtam, pesti visszatérésemkor a hetvenéves Baka tanár urat pedig le „nevelő pájtásoztam”. Szegény majdnem agyvérzést kapott.

– *Milyen emlékeket őrzöl azokból az időkből?*

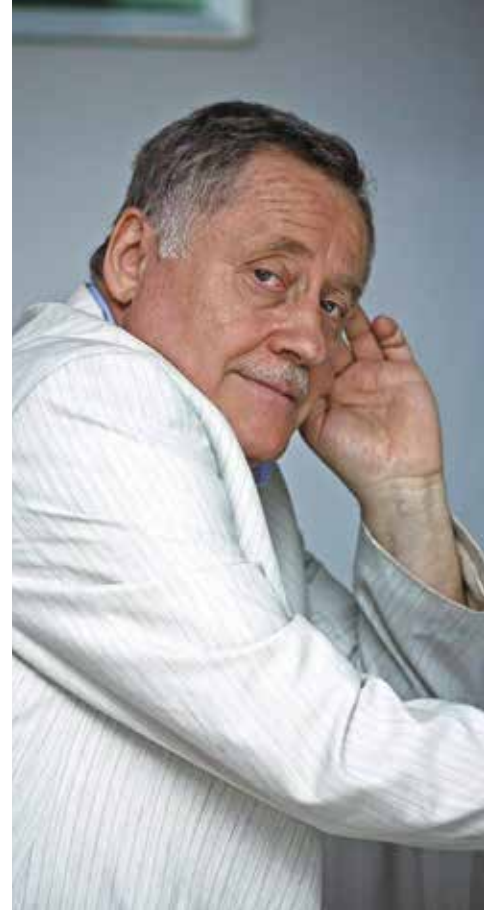
– Sok érdekes dolog előfordult velem. Volt, hogy mentem haza az iskolából, és egyszer csak egy idegen családban találtam magam. Ugyanis olyan egyforma házakat építettek a kezdeti időszakban, hogy az akkori Beloianisz utcában egyszerűen eltévesztettem a házat. Ott álltam, és zokogtam egy idegen családban.

Először életemben itt mentem randevú-szerűen egy kislánnyal moziba. Olyan tizenegy-tizenkét éves lehettem, emlékszem, egy szovjet film, a Cirkusz ment. Ez nem meglepő, hiszen szinte kizárólag szovjet filmeket vetítettek akkoriban. Láttam otthon, hogyha apukám elmegy valahova, mindig megborotválnak. Ott volt a fürdőszobában a készlete, így hát én is nekiálltam a nagy semmit levakarni az arcomról. Még pihém sem volt, viszont sikerült kettévágni a számat a borotvával. Így szétnyílt alsó ajakkal mentem az első randevúmrá. Ötvenhatban – ezt az emlékemet beleépítettem a Világszám című filmembe – a Bartók előtt nagy tüntetés volt, és anyukám kétségbeesetten keresgélte a tömegben. Aztán a Dózsa mozi lépcsőjén ültünk, és hallgattuk a budapesti híreket. Csupa szép és jó emlékem van a régi osztálytársaimról is.

– Indultam szavalóversenyeken, persze nem mindegyiken voltam sikeres. A Vörösmarty szavalóversenyen nem értem el eredményt, de Tyihonov Pohárköszöntőjével, ami természetesen a kornak megfelelő vonalas vers volt, elnyertem a Sztálinváros Legjobb Ifjú Szavalója címet. Nagy volt az öröm a családban, mert apukám nemcsak sportvezető, hanem csodálatos versmondó is volt. Ott-hon gyakran rendeztünk családi szavalóversenyt, többnyire ketten indultunk,

A Koltaiak: a művész, felesége, fia és édesapja

anyukám volt a zsűri, és mindig egy kicsivel apukám nyert.

– 1957-ig laktunk a tíztantermes Móricz iskola közelében. Az nagyon meghatározó volt, hogy amikor visszaköltöztünk Pestre, és a teherautó platóján ültem, kinyitották az iskolai zsigibongó erkélyének ajtajait, és ott integetett a fél iskola. Népszerű gyerek voltam kiskoromban, hiszen szavaltam, és tagja voltam az iskolai focicsapatnak is. Egyik iskolai időszakom sem tett rám olyan hatást, mint a Sztálinvárosban eltöltött évek.

– *Sokszor emlegeted édesapádat. Mit jelentett számodra?*

– Fantasztikusan sokoldalú ember volt. A sportvezetői munka és a versmondás mellett más területen is képes volt maradandót alkotni. Mindig is nagyon érdekelt – édesapám miatt nem is lehetett máshogyan – a foci. Akkor volt az Aranycsapat, a 6:3-as angol-magyar és az örökös mély sebet hagyó, fájdalmas svájci vb ezüstérem. A nyarakat a római parti Vasas Csónakházban tölthettük, mivel

apukám a dunaújvárosi éveket megelőzően a Vasasnál dolgozott mint sportvezető. Itt olykor vasárnaponként több száz spontán érdeklődő előtt hatalmas lábteniszcsaták zajlottak – akkoriban még látványosan, technikásan, dekázgatva játszották, nem pedig lebombázták egymást, mint manapság –, ebben apukám szintén verhetetlen volt. A focit nagyon hamar abba kellett hagynia a térde miatt, de lábteniszben óriási volt, és mellesleg Sztálinvárosban ping-pongban is bajnokságot nyert. Ha ünneplésre volt alkalom, mindig őt kérték meg nótaéneklésre, ezt olyan átéléssel adta elő, mint egy csodálatos verset. Volt tehát miből táplálkoznom. A *Csocsó, avagy éljen május elseje* című film a gyerekkori élményeimből fakadt, és Dunaújvárosban forgattuk. Apukám kétezerben halt meg, és egy kicsit neki állítottam emléket ezzel a mozival.

– *Hogy fogadták a filmforgatást a városban?*

– Akkor volt ötven éves a város, és arra gondoltam, hogyha sikerülne egy jó forgatókönyvet írni, akkor talán támogatást is kapnánk. Ez ellen nagyon sokan berzenkedtek a szakmában, mondván, lehetetlen egy acélvárosról szívhez szóló közönségfilmet csinálni. Én viszont bíztam abban, hogy elmesélhetem, ahogy én láttam, ahogy egy gyerek látta az ötvenes éveket. Hála a Vasmű és a város vezetőinek, valamint a forgatásban közreműködő sok száz dunaújvárosinak, megszülethetett életem egyik legfontosabb filmje, a *Csocsó*. Eltelt azóta tíz év, és a *Csocsó* bevonult azon filmjeim közé, melyekre a legbüszkébb vagyok. A *Sose halunk meg*, a *Szamba* és a *Világszám* mellé. Nagyon sok mindent sikerült a tervekből megvalósítani Nógrádi Gábor és Dés László segítségével. Az egész város hihetetlen szeretettel állt a film mellé, érezték, hogy róluk, hozzájuk szól. Én nem politikai zászlókat lobogtatva készítek filmet például az ötvenes évekről, hanem mesélni próbálok, és ezt a közönség érzi, szereti. A *Csocsót* többen látták a dunaújvárosi moziban, mint a *Csillagok háborúját*. A város, az akkori városvezetés és a Vasmű igazgatóinak, Horváth Istvánnak – akivel a mai napig nagyon jó a kapcsolatunk – és utódjának hozzáállása fantasztikus volt. Ennek megkoronázásaként 2005-ben Dunaújváros díszpolgárává avattak. A film is kellett hozzá, hiszen csak azért, mert odajártam iskolába, még nem kaptam volna meg az elismerést.

– *Gyakran lépsz fel a városban?*

– Régen nagyon sokat szerepeltem Dunaújvárosban. A kaposvári színház rengeteget járt oda, aztán Csákányi Eszter-

rel ketten játszottunk egy Aldo Nicolai darabot, amit Smuk Imre rendezett. A József Attila Színházzal is előadtuk a *Balfácánt* és *A miniszter félrelépet*. Mindig különös izgalom volt a Bartókban játszani. A sok pozitívum mellett ugyanakkor el kell mondani, hogy amióta elkészült az új Bartók, valamiért sajnálatosan nem léphettem fel. Nem tudom az okát, de bízom benne, hogy lesz még lehetőségem játszani a városban.

– *Mivel foglalkozol manapság?*

– Jelenleg a nyolcadik filmem, a *Magic*

Boys utómunkálatai zajlanak. Amerikai befektetők segítségével, világsztárok - Michael Madsen, Vinnie Jones -, és kiváló magyar csapat, Szabó Győző, Pindroch Csaba, Nagy Sándor, Tompos Kátya és Hujber Feri közreműködésével készítettük. A bemutató időpontja egyelőre még bizonytalan, de reméljük, minél előbb a mozikba kerülhet annál is inkább, mert idestova egy éve, hogy nem készült új magyar közönségfilm.

Veér Károly

Németh Zsanett világbajnok - Kadet birkózó világbajnokság 2011.

Berhidai hazánk első női birkózó világbajnoka

Micsoda szerencse, ha az ember lányának van fiútestvére: vigyáz rá az esti kiruccanások alkalmával, elviszi a fiúk közé a helyi birkózó kör edzéseire... Akár hiszik, akár nem, hazánk első női birkózó világbajnokának éppen így kezdődött a pályafutása. A közelmúltban elért fantasztikus eredményt Németh Zsanett lakóhelyén, Berhidán is nagyra értékelték. A város elismerő oklevelét Pergő Margit polgármester a település legnagyobb közös ünnepén, a Berhidai Napok alkalmával nyújtotta át az ifjú sportolónak.

– A női birkózás rendkívül fiatal sportág. Miért pont ezt választottad?

– Valóban az, csak 2004. óta olimpiai versenyszám. A birkózással Berhidán ismerkedtem meg, ahol 1999. óta élek édesapámmal és bátyámmal. A testvérem hívott, hogy menjek el vele egy edzésre. Egyszerűen megtetszett ez a sport. Eleinte természetesen fiúkkal edzettem, és versenyeztem, kevés volt köztük, aki le tudott győzni.

– Nem volt olyan érzésed, hogy hagynak nyerni?

– Kétség sem volt afelől, hogy a fiúkat nem érdeklí, hogy lány vagyok, győzni akartak, úgy is mondhatnám, hogy vérrre ment a játék. Egy lánytól kikapni rendkívül kellemetlen.

– Jól ment minden, szépen jöttek az eredmények. Ennek ellenére hetedik éves koromban abbahagytam a versenyzést. Akkoriban kezdtem nőiesedni, fejlődni, a szüleim is győzködtek, hogy nem nekem való a birkózás. Így aztán feladtam, és helyette kézilabdázni kezdtem. Itt is szép eredményeket sikerült elérnem, hamarosan csapatkapitány lettem, de valahogy mindig a birkózás körül járt az eszem.

– Végül mi adta meg a lökést, hogy újra neki-kezdj?

– Kilenc vagy tizedikes lehettem – Veszprémbe a Táncsics Szakiskolába fodrásznak jelentkeztem –, amikor az egyik iskolatársam, aki a Veszprémi SE-nél birkózó volt, biztatott, hogy menjek le az edzésekre, szívesen látnak. A két év kihagyást néhány hónap alatt sikerült behoznom. 2008-ban megnyertem a diákolimpiát, az ellenfeleim nem tudták honnan kerültem elő. 2008 októberében volt a Vénis Sándor emléktverseny, ahol szintén sikerült aranyérmet szereznem. Simita Zsolt, a Magyar Birkózó Szövetség szakreferense ekkor figyelt fel rám. Egy évvel később, ugyanezen a versenyen megkeresett azzal, hogy szeretné, ha Budapesten folytathatnám tovább az edzéseket, és persze a tanulmányaimat is. Novemberben már ott jártam iskolába. Nagy Lajos kezei közé kerültem, a női birkózó szakág edzőjéhez. A korábban jóval keményebb munka várt rám, eleinte meg is szenvedtem az edzéseket, de biztattak,

hogy a szorgalom, a sok munka meghozza majd a gyümölcsöt, és hamarosan nemzetközi eredményeim is lesznek.

– Valóban jöttek az eredmények?

– Az első nemzetközi kihívást a 2010-es lengyelországi, poznańi Ifjúsági Olimpia kvalifikációs versenye jelentette. Az ötödik helyezéssel ugyan a kvalifikáció nem sikerült, ám szabad kártyával végül mégis kijuthattam az olimpiára, ahol hetedik lettem. 2010-ben a felnőtt magyar bajnokságon második, a junior magyar bajnokságon első, míg saját korosztályomban, a kadetek között szintén a dobogó legfetejére állhattam. 2011-ben kadet és junior korosztályban is válogatott lettem, így két Európa Bajnokságon és két világbajnokságon is indulhattam. A junior EB-n nem volt szerencsém, egy nagy tapasztalattal rendelkező versenyzővel kezdtem, kiestem. A junior VB-n ötödik lettem. Az igazi nemzetközi sikert saját korosztályomban a varsói EB hozta meg, augusztusban, ahol harmadik helyet sikerült elérnem. Egy hét pihenő után következett a VB. Tizenheten indultunk a 70 kg-os súlycsoportban, ott volt az ázsiai bajnok, az uniós, az amerikai, a török, és az osztrák is, akitől az EB-n kikaptam. Ezúttal legyőztem, és a döntőbe jutottam. A döntőben az ukrán versenyzővel kellett megküzdenem, akit a junior VB-ről már ismertem. Csupán egy óra pihenőm volt a két mérkőzés között, de nem éreztem fáradtságot, legyőztem az ellenfelem, s ezzel az első hazai női birkózó világbajnok lettem.

– A berhidaiak a város legnagyobb közös ünnepén köszöntötték. Mit jelent számodra ez az elismerés?

– Nagyon boldog vagyok, hogy az itthoniak is számon tartják az eredményeimet. A Berhidai Napok keretében a nagyszínpadon polgármester asszonytól vehettem át az elismerő oklevelet és az ólomkristály vázát egy szép csokor virág kíséretében. Örülök ennek a nyilvános elismerésnek, mert így Berhidán is sokan tudomást szerezhetek a világbajnoki címről, amely remélem sokak örömére szolgál!

Cseh Teréz

*A március hónap öt ünnepeltje:
Márhoffer István (82),
Mohácsi István (75), Szabó József (74),
dr.Csiák Dániel (63), Pásztor László (57)*

Öten 351 évesek

KALOT-születésnapok

Felsővároson mindig első volt a munka, ám a kultúrát is megbecsülték. A 19. század végén, a 20. század elején egyre-másra hozták létre az akkori fiatalok az egyleteket, köröket. 1863-ban alakult meg elsőként a Katolikus Legényegylet, 1868. január 1-jén szerveződött a Felsővárosi Olvasókör, 1870-ben jött létre a Székesfehérvári Katolikus Kör, melynek a Szent Sebestyén templom mellett állandó épületet alakítottak ki. 1903-ban a Felsővárosi Római Katolikus Földmíves Dalkör született meg.

Mindezekből 2013-ban még működik a Kör épülete Felsővárosi Közösségi Házként, a Dalárda minden évben énekel az egyházi ünnepeken, és szerencsére él a KALOT. A 150 éves szervezetben Fister István, Kálmán Péter után Pásztor István vette át e közösség irányítását, Pista bácsi halála után pedig a Pásztor-család tagjai segítenek a hagyományápolásban. Minden vasárnap idejönnek a mise után a mára már kissé korosabb „legények”. Beszélgetnek, borozgatnak, kártyáznak, énekelnek, fölidézik a múltat, s megünnepelik egymás név- és születésnapját.

Márhoffer Pista bácsi (1938.III.9.) dédszülei Németországból kerültek ide. Nagypapja, apja, s ő is tetőfedő mesterként kereste a kenyerét Felsővároson. Gyermekkori emlényeinek fölidézésével kezdtük a beszélgetést.

- Öt gyerek volt a családban, három fiú, kettő lány. 1928-ban a nyolcéves testvéremet az egyetlen fehérvári autó – egy Jámbor nevű géplakatosé – gázolta el. Először az Ond utcában laktunk az édesanyám szüleinél, az ő haláluk után költöztünk a Sörpincék (Móri) utcába. Nagypapának a Sajó utcában volt két rétje, meg egy szőlője. Én hordtam neki mezitláb, klott gatyában az ételt, aztán egyre több dologban segítettem. A diófát úgy daraboltuk, hogy bízottat, csak húzzuk együtt a fűrészt! Hamar befogták a fiúkat a mezőgazdaságba. Ha munka volt, iskolába se engedték őket.

- Mikor járt itt a Katolikus Kör épületében először?

- 1937-ben, amikor elsőállozóként a reggeli tejeskávét itt fogyasztottuk el. Úgy emlékszem, száznál többen lehettünk, mert a templomban, a padok mellett felsorakozva alig fértünk el: jobbról a fiúk, balról a lányok álltak. Későbbi időkből a bálókra emlékszem szívesen, a Katalin napitól a batyus bálon át. Az asszonyok kísérték és vigyázták a lányokat a fal mellett üldögélve.

- Az egyház, a Vörösmarty Termelőszövetkezet, az állam tulajdonában is volt a ház...

- Az őseink fölépítették, lovas kocsival hordták ide az anyagot, hogy legyen egy közösségi épület, aztán rendszerek és tulajdonosok váltották egymást...- én mindig arra szavaztam, hogy tartsuk meg, legyen a fiataloknak egy hely, ahol találkozhatnak, szórakozhatnak. A 70-es években társadalmi munkában dolgoztunk sokat, hogy megmentsük az épületet. Most nagyon jó, hogy – főleg nyugdíjasként – mi is itt lehetünk. Ma a szent mise után a kikapcsolódás, a barátokkal elbeszélgetés – ezt jelenti a KALOT. Ahogy fogyunk, feltöltődünk – jönnek azért a fiatalok is.

- A szemközti Szent Sebestyén templom tetőzetéhez többször is hívták dolgozni.

- Ha bármi gond akadt, mindig kéznél voltunk, ha szaladt az atya értünk: a hívek ösz-

szefogtak, mert annyi lelkiismeretünk volt, hogy segítsünk. A két torony meg a templom a második világháborúban megvédte a Felsővárost, de iszonyú sok találatot kapott, amikor három hónapig itt pusztított a front. A zsalu aljáig romban volt a torony, sokáig az óvoda adott helyet az istentiszteletnek. A szarufákat, gerendákat magasépítők javították, a tetőt az apámmal mi csináltuk. Tízezer cserepet a csigalépcsőn kézzel kézre adogattak föl nekünk az emberek.

A hetvenéves barátság, így lehetne jellemezni a másik két születésnapos – Mohácsi István (75), Szabó József (74) – és Botos József (75) kapcsolatát.

A Kertalja és a Zámoly utcában laktak. Szüleik, nagyszüleik és felsővárosiak, sőt: dalárdisák, Mohácsi István édesanyja kivételével, aki Tolnai utcából 1944-ben költözött ide. Gyerekkorukban nap mint nap találkoztak. Közös emléküik, hogy a bodajki búcsúba is együtt jártak. A Kopasz-hegyen úgy fényképezkedtek, hogy nyakukban lóg a siflis (sütemény) olvasó.

Ha a munka el is távolította őket, a nyugdíjas évek újra megerősítették a kapcsolatot. Vasárnapi programjuk: 10-11-ig Biblia a templomban, utána itt a Körben az ördög Bibliája, a kártyázás jöhet. Ebben Mohácsi István a legkitartóbb. A ramslival gyorsan, sokat lehet veszíteni, nyerni nemigen – ösz-szegzik. Közben kis eszem-izsom, beszélgetés, harmonikázás, éneklés.

Föl-fölidézik az utcájukról szóló nótát is:

*Fehérvári Kertekalja, jaj, de harmatos,
Vetek bele rozmaringot, jaj, de illatos.
Vetek bele lenmagot, a szeretőm elhagyott,
Jaj, de sajnálom!*

Dr. Göde Andrea

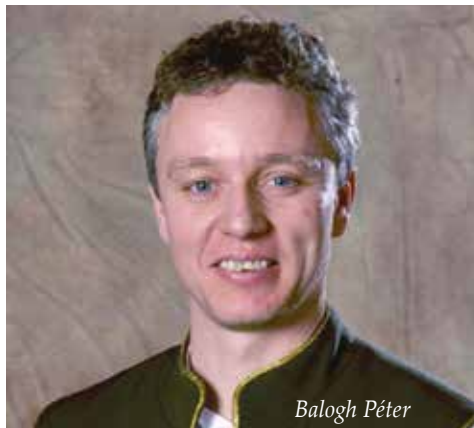
Saját Zeneház, sikeres Nyárázáró Fesztivál - 90 éves a Mogyorósbányai Fúvószenekar

A jó közösség csodákra képes

Ki gondolná, hogy egy kis zsákfaluban egy negyvennyolcfős, profi fúvószenekar működik, és nemcsak, hogy önállóan gazdálkodnak, eltartják magukat, Zeneházat építenek, de a település legnagyobb rendezvényét is életre hívták, majd nevelgették tíz éven át, hogy az mára rangos fesztivállá érjen. Mogyorósbányán járok, fönt a hegytetőn. A Mogyorósbányai Fúvószenekar Egyesület elnökségének tagjai Babocsai Zoltán, Fitos Attila, Pósa Dániel (Keilné Pósa Ildikó „felmentést kapott”, otthon maradt a három gyerekkel) és elnökük Balogh Péter vár rám második otthonukban: a Zeneházban.

- *Mióta létezik fúvószenekar Mogyorósbányán?*

- Az írásos dokumentumokból az derül ki, hogy 1924-ben alakult a zenekar, éppen 90 esztendővel ezelőtt - kezd a bemutatkozást az elnök. - Néhány lelkes, zenélni vágyó - a régi fotók alapján 10-15 fős - bányásztársaság alapította, afféle levante zenekarként. A Dorogi

Balogh Péter

Szénbányák Vállalat támogatta, ezért felvették a Bányász Fúvószenekar nevet. A rendszerváltásig gyakorlatilag ebben a felállásban működtek, a bányász hagyományápolás

jegyében. Mogyorósbánya szlovák település, természetesen ez is hatással volt a repertoárra. Az 50-es évekig „látunk” vissza, **Bárkai Lajos** volt, aki karmesterként eleinte összefogta és szakmailag irányította a társaságot. A 80-as évek közepére - annak ellenére, hogy amatőr tagokkal játszottak - már igazán dicséretes eredményeket értek el, előbb ezüst, majd arany diplomát szereztek. **Hévízi Pál**, karnagy úr évtizedeken át vezette a zenekart, mely a maga módján szép sikereket ért el. A rendszerváltás után, a bányák támogatása nélkül a korábbi 25-30 fős létszám a felére csökkent. 1998-ban **Mezei Zoltán** került a zenekar élére, aminek eredményeként a társaság ismét fejlődésnek indult.

- 2000-ben - folytatja a zenekar történetét már a saját, közvetlen élményekkel **Babocsai Zoltán** - egy rangos nürnbergi fúvószenekari versenyen, neves, nagy támogatottságú együttesekkel mérhettük össze tudásunkat, és a szigorú zsűri a legjobb magyar zenekarként ismert el bennünket. Ebben az évben ünnepeltük a 75. születésnapunkat, és az egyesületünket is ekkor alapítottuk. 2007-től komoly szakmai előrelépést jelentett, hogy a társaság élére **Kovács Ferenc** klarinétművész került, aki a Magyar Honvédség Központi Fúvóse-

nekarának tagja volt. Az ő tudása, irányítása szakmai előrelépést hozott a számunkra, kiemelkedtünk az átlagzenekarok sorából. 2013 márciusa óta **Fehér László**, klarinétművész a karnagyunk.

- *Egy-két eredményről már esett szó, de mire a legbüszkébbek?*

- Mindenekelőtt arra - ragadja magához ismét a szót **Balogh Péter** -, hogy a 90-es évek közepén ott tartottunk, hogy csaknem feloszlott a fúvószenekar, és innen indulva ma odáig jutottunk, hogy 48 profi zenészünk van, akikkel

Babocsai Zoltán

nevet és rangot szereztünk újra a Mogyorósbányai Fúvószenekarnak. A helyieken kívül a környező településekről, sőt Budapestről is érkeznek hozzánk zenészek.

- 2001-től napjainkig számos Európai Unió tagállam zenekarával adtunk közös koncertet – *fűzi tovább a gondolatot Fitos Attila.* – Sokat köszönhetünk a táti Musik-Land Utazásszervező Kft.-nek, mert kitűnő fesztiválszervezői kapcsolatai révén sok helyre eljutottunk, és sok neves vendéget fogadhattunk.

- Fontos előrelépés volt számunkra, hogy a Magyarországi Fúvószenekari Szövetség által működtetett minősítési rendszerben, két kategóriában is - koncert- és showzene - arany minősítést értünk el, azóta Fesztiválzenekar címmel büszkélkedhetünk – *kezdi sorolni az eredményeket Pósa Dániel, majd folytatja:* - A közelmúlt eredményei közé tartozik a 2012 nyarán szerzett második helyezésünk, melyet Sárváron az ország egyik legnívósabb fúvószenekari találkozásán sikerült elérnünk. Kar-

Fitos Attila

mesterünket a zsűri különdíjjal jutalmazta. Tavaly ősszel pedig - ami nem kis érdem - mi képviselhettük hazánkat Németországban az egyik legnagyobb fúvószenekari találkozón.

- Hogy képesek önerőből működni, ráadásul ilyen színvonalon és ilyen körülményeket biztosítva?

- A rendszerváltás után több alkalommal is kiutottunk külföldre, és láttuk, hogyan élnek és működnek az ottani zenekarok. Úgy gondoltuk, nekünk is ezt kell megcéloznunk. Persze nem ment minden egyszerre, lépésről lépésre haladtunk, de tudtuk hová akarunk eljutni. Hamar felismertük: ha fenntartóra várunk, az előbb-utóbb zsákutcába vezet, újra és újra életképtelenné tesz minket. Függetleníteni akaruk magunkat, önállóvá válni minden szempontból. Persze ma is együttműködünk az önkormányzattal, hiszen jelentős feladatokat vállalunk helyi civil szervezetként a települési rendezvényeken, de meg akartuk teremteni az anyagi függetlenségünket. Gyakorlatilag „eladjuk magunkat”, azaz a zenénket. Az egyesület létrehozása is nagy segítség volt, mert keretet adott a gazdálkodáshoz, számlaképesek lettünk, pályázhattunk. Kiléptünk a

falusi örömmzenélés kategóriából, komolyabb repertoárt alakítottunk ki, amit külföldi, nívós fesztiválokon is megmutattunk. A tagtöborzást is komolyan vettük, tudtuk, hogy kis létszámú csapattal nem lehet a populárisabb, igényesebb darabokat előadni. Azt tapasztaltuk, hogy minél többen vagyunk, annál könnyebb újabb tagot behoznunk. Kevés helyen lehet ilyen jó körülmények között zenélni – *mutat rá a lényegre Babocsai Zoltán.*

- A Zeneház láthatóan a második otthonuk. Itt minden adott a profi zenéléshez. Hogy sikerült ezt önerőből létrehozniuk?

- Valójában a Zeneház is annak a célkitűzés-sorozatnak a része, amit korábban említettünk. Amit külföldön láttunk, itthon is meg akartunk valósítani: kell a saját, európai színvonalú próbahely. Komoly menedzseri munkába kezdünk, nem volt hiábavaló a heti elnökségi ülés, terveztünk, pályázatot írtunk és az eredménye is meglett. A Nemzeti Civil Alap programja működési költségeinket és néhány kisebb eszköz beszerzését segítette. A következő nagy lépcsőt a Leader Akciócsoport létrehozása és életképessé tétele jelentette, ebben is tevékenyen részt vállaltunk. Amikor megnyíltak a pályázatok, az első között tudtuk beadni az igényünket a legfőbb célra, az önálló telephelyre. 32 milliót nyertünk, melyből megépíthettük álmaink Zeneházát. Tavaly októberben költözhattunk be – *avat be a Zeneház születésének történetébe Pósa Dániel.*

- Mit tud ez a ház?

- Kívülről a hagyományos építészeti stílusjegyeket őrzi az épület, belül viszont minden a funkciónak van alárendelve. Akusztikai tervezés, világítás és hangtechnika, akadálymentes helyiségek, modern belsőépítészeti tervezés – *sorolja hozzáértő módon a ház kincseit az elnök, aki a civil életben építőipari vállalkozó.* – A teljes pincszint raktárként funkcionál, a tetőtérben pedig kiadható szálláshelyeket szeretnénk kialakítani, ezzel is segítve az épület önfenntartását, és nem utolsósorban kulturált elhelyezést biztosítani ideérkező vendégeink számára.

- A Zeneház felépítését több mint százán segítették – cégek és magánemberek. A „téglajegy” vásárlók névsorát tábla őrzi a bejáratnál. Sok minden kellett ahhoz, hogy eljussunk idáig, támogatók mellett pályázatok egész sora. Hangszerekre 9 millió forintot költöttünk, az épületfenntartáshoz szükséges eszközökre – fűrészgép, fűkasza -, multifunkcionális kistraktorra, egyenruhára, rendezvénysátorra egyenként 3 milliót, sörpadra, kültéri padokra 1,2-1,2 milliót. A szakmai fejlődésünket pedig egy 8 milliós képzési pályázattal tudtuk segíteni. Ha ezek nincsenek, ma biztosan nem tartanánk itt, nem jutottunk volna ilyen meszsziire – *egészíti ki az egyesület vezetőjének szavait Fitos Attila.*

- A sikerlistájukat mintegy megkoronázták saját nagyrendezvényükkel, a Nyárázáró Fesztivállal. Ez hogy jött a képbe?

- Megint a „rég recept”, a külföldi példa – *tér vissza ismét a vezérlelővükhöz az egyesületi vezető.* – Tőlünk nyugatra a zenekarok rendeznek bulit a falujukban. Ők csinálják a teljes vendéglátást, belépőket szednek és a bevételeket a saját működésükre fordítják. Tetszett nekünk ez az elgondolás, ezért fogtunk bele tíz évvel ezelőtt a Nyárázáró Fesztivál szervezésébe. Egy kis katonai sátorban, félnapos-egy estés programmal, disznóvágással indultunk. Ma a há-

Pósa Dániel

rom nap alatt közel tízezer ember fordul meg a programjainkon, az 1000 négyzetméteres sörátor dugig megtelik. A jelszó: mindent a vendégekért. Panoráma Bár, Madár Bár, Koktél Bár – több ponton, kényelmes, gyors kiszolgálás. Kezdetben minden csakis a fúvószenéről szólt, aztán nyitottunk a populárisabb irányba, sztárvendégeket is meghívtunk. A gyökereinket se veszítjük el: a harmadik nap kizárólag a fúvószenekaroké. A gasztronómia oltárán is áldozunk: madárfőző versenyünk rendkívül népszerű, ami szárnyas és repül, annak itt a helye, megfőzzük, megesszük.

- Persze az igazsághoz az is hozzátartozik – *foglalja össze az elhangzottakat Balog Péter,* -, hogy mind e mögött rengeteg munka áll, és elengedhetetlen hozzá egy jó csapat, egy igazi közösség. Ennek megteremtéséért, megtartásáért is dolgozni kell. Sokat vagyunk együtt, hiszen közösen zenélünk. Minden szombaton próba van, minden csütörtök este elnökségi ülés. Mindkettőt komolyan vesszük. Tavasszal csapatépítő „tréningként” – 10 fős csoportokban - az erdőben, akadályversenyhez hasonló módon, mókás feladatokat oldunk meg, majd a nap végén kis színdarabot adunk elő, azt követően pedig jót eszünk-iszunk. A Nyári Fesztivál másnapján – az ország valamely más részébe látogatva - zenekari táborba megyünk, és itt egy hét csakis a zenéről szól, délelőtt-délután 3-3 óra csak is a muzsikáé. Talán nem túlzás, ha azt mondom, a zene a mindenünk.

Cseh Teréz

Dr. Simanovszky Zoltán sohasem másoknak akart megfelelni

A világutazó közgazdász

Két generáció jövőendő közgazdászait oktatta Budapesten, Tatabányán, Csíkszeredán és Székelyudvarhelyen. Több ezren tanultak, tanulnak az általa írt, és a cége által kiadott tankönyvekből. Nyugdíjazása óta a világot járja, és zamatos, szép bort termel szigligeti szőlőskertjében. Dr. Simanovszky Zoltánnal - aki jövőre lesz hetven éves - tatabányai lakásán beszélgettünk.

– Honnan indult ez a nagy ívű, tartalmas életpálya?

– Az akkor Magyarországhoz tartozó Máramaroszigeten születtem 1942-ben. Apai őseim sóbányászok voltak Aknasugatagon, Aknaszlatinán, anyai részről pedig parasztcsalád leszármazottja vagyok. Miután Észak-Erdélyt újra Romániához csatolták, áttelepültünk a kis hazába, édesapám ugyanis katonaszökevénynek számított, így nem voltunk biztonságban. Vas megyében, Devecseren és Szentgotthárdon töltöttem a kisgyerekkoromat, majd Tatára költöztünk, ahol az Eötvösben érettségiztem. Kamaszként minden érdekelt, rengeteget olvastam – mondhatni mindenév voltam –, így az ELTE bölcsészkarán tanultam magyar-népművelés szakon. Költő akartam lenni, de beláttam, hogy ehhez nincs elég tehetségem. Már a diplomaszerezés idején tudatosult bennem, hogy eltévesztettem a pályaválasztást. Azért dolgoztam egy évet népművelőként, majd ötöt tanítottam is Budapesten az Arany János Gimnáziumban. Eközben megtaláltam azt a szakmát, ami nekem való, így a tanítás mellett esti tagozaton tanultam a Marx Károly (ma Corvinus) Közgazdaságtudományi Egyetemen.

– Magyar tanárból közgazdász lettél, újra-tervezés – mondaná a GPS!

– Hát valahogy így, de muszáj volt keresni valami realisabb, logikusabb szakmát. Budapesten, a Külkereskedelmi Főiskolán kezdtem politikai gazdaságtant tanítani 1972-ben. Nagyon szerettem előadni az akkor éppen csak túrt tőkés gazdaságról, a szoc. pol-t pedig kötelező volt oktatni, ha akarta az ember, ha

nem. Nagyszerű hallgatóállomány gyűlt össze akkoriban a főiskolán, az előadások mellett hatalmasakat vitakoztunk. A mi tanszékünk afféle reakciós társaságnak számított, Zágon Ernő tanártársam például jugoszláv partizán volt, és korábban életfogytiglani börtönre ítélték. A tanszék vezetője Dr. Rácz Dezső volt, akit szellemi vezérünknek is tartottunk. 1994-ig tanítottam itt, az utolsó időszakban már én voltam a tanszékvezető. Közben 1976-ban doktoráltam, disszertációm „Élelmiszeripari tőkés kooperációk” címmel írtam. Iszonyú nehéz volt a témához anyagot találni, alig volt dokumentáció, így a nem igazán nyilvános minisztériumi levéltárban kellett kutatnom. Aztán ahogy egyre több szabad levegő áramlott be a Kárpát-medencébe, a 80-as években végre hivatalosan is elkezdhattuk tanítani a Külker Főiskolán a polgári közgazdaságtant. A mikro- és a makroökonómia tantárgyfelelőse és előadója lehettem. A rendelkezésre álló magyar nyelvű szakirodalom szinte csak elméletörténetből állt, így magam raktam össze a tananyagot angol nyelvű könyvekből. 1985-ben jelentette meg a főiskola a „Polgári közgazdaságtan alapjai” címmel az első komolyabb munkámat. Ezen kívül még vagy 15 könyvet írtam, illetve szerkesztettem, főleg a közgazdaságtan témájában, de van köztük számviteli és informatikai tanulmány is. Igyekeztem a felsőoktatásban használható könyveket írni.

– Budapest után nem volt visszalépés Tatabányára kerülni?

– Először a MÜTF (ma már Edutus Főiskola) a Külker Főiskola kihelyezett tagozata volt, ahol közgazdaságtant oktattam. A volt

KISZ-iskolában 30-40 fő hallgatta az előadásokat. Amikor a tatabányaiak elhatározták, hogy az önállósodás útjára lépnek, Kovács György Zoltán, az akkori megyei elnök, és a feledhetetlen emlékü Kósa László, mint a kuratórium elnöke kapacitált, hogy fogadjam el a tanszékvezetést. Meggyőztek, igazi, nagy kihívást éreztem egy új felsőoktatási intézmény létrehozásában, így nejemmel együtt (aki angol tanár) ideköltöztünk, és megkezdtük a munkát a MÜTF-ön. Először Sárberekben laktunk, majd Alsógallán, a Tompa utcában találtunk egy szép házat. Az 1995 és 1999 közötti időszak nagyon emlékezetes periódusa az életemnek. Óriási pezsgés, jobbító szándék és tenni akarás jellemezte az alakuló főiskolát. Nagyon nehéz volt ebből kiszakadni, ám 1999-ben nem hosszabbították meg az éppen lejárt szerződésünket. Hirtelen úgy éreztem magamat, mint a futballista, aki hiába játszik jól, az edzője mégis hirtelen lecseréli. Nagyon rosszul esett, de

ma már visszagondolva azt mondom, ez volt az addigi pályafutásom legjobb váltása.

– Ezt hogy érted?

– Nem maradtam munka nélkül, már megvolt a szakkönyvek kiadására és forgalmazására alakult Tri-Mester nevű vállalkozásom, emellett pedig a Sapientia Erdélyi Magyar Egyetem meghívására Csíkszeredán tanítottam közgazdaságtant. Havi kétszer vonatoztam a Székelyföldre vendégprofesszorként. Fárasztó volt, de szívesen csináltam, nagyon jó emberi kapcsolatokra tettem szert. A felszabadult időmet a könyvkiadásra fordítottam, hiszen hiányoztak a főiskolai szintű szakkönyvek. Mintegy harmincat adtunk ki és forgalmaztunk, volt olyan, amelyből 15 ezer példány is elfogyott. Például ma is kurrensnek számít a mikro- és makroökonómiai feladatgyűjteményünk. Ez a tevékenység anyagilag is helyre tett, így a nyugalmamat és a békémet tulajdonképpen a MÜTF-ről való eltávolításomnak köszönhetem. Ment is a szekér 2008-ig, azóta viszont nagyon visszaesett a tankönyvek iránti kereslet. A mai diákok – de elmondhatjuk ezt a felnőttekre is – nem hajlandók olvasni! Mára mindössze öt főiskolai könyvesbolt működik az országban, ebből egy a miénk, Tatabányán. Szerencse, hogy jól működik a webáruházunk (www.trimester.hu), ennek a bevétele tartja fenn manapság a vállalkozást.

– Mikor kezdted a világlátást?

– 2003-ban rendetlenkedni kezdett a szívem. Én ezt isteni figyelmeztetésként éltem meg, eljött az ideje, hogy bepótoljam mindazt, amit az azelőtti negyven évben a napi 16 óra munka miatt elmulasztottam. Úgy döntöttem, hogy törődök magammal, beteljesítem régi vágyamat, elutazok mindazon helyekre,

amikről eddig csak olvastam. Egy életem van, ha ezt elpazarlom, senki nem adja vissza! Azelőtt sem az volt a célom, hogy különféle embereknek és szituációknak megfeleljek, így most is – szerencsére anyagilag megengedhetem magamnak – a saját utamat járom. Öt földrész 67 országában fordultam meg, van egy sportcipőm, mely minden utamon velem volt. Hol a feleségemmel, hol egyedül fedezem fel a világ csodáit. Voltam a Távol-Keleten, Kínában, Tibetben, eljutottam Peruba, Tanganyikába, Kenyába és Zanzibárba, New Yorkban és Izlandon is jártam, mindenhonnet hoztam egy plüssállatot, tele van velük a kandallóm környéke. Érdekes viszont, hogy például nem jártam még a magyarok kedvenc kirándulóhelyén, Görögországban. Még szeretnék eljutni Iránba, megcsodálni a perzsa és sumér kultúra kincseit, emlékeit.

– Melyek a legemlékezetesebb élményeid?

– Hála Istennek, volt egypár. Amikor megpillantottam az egykori Inka Birodalom romvárosát, Machu Picchut, egyszerűen leesett az állam. Igazi katarzis volt a Taj Mahal – melyet a XVII. században élt Sáh Dzsahán császár építtetett szeretett felesége, Mumtáz Mahal halálakor –, annyira meghatott, hogy kis híján elsírtam magam. Vagy Kambodzsaiban egy parkban játszó zenekar, melyben minden zenésznek hiányzik valami testrésze, melyet úgy veszített el, hogy aknára lépett... Vagy vidámabb dolog Pekingből: a központi vasúti pályaudvaron többször is bemondták: Kövidinka! Nem tudtam mire vélni, pedig ez a kifejezés a kínai nyelvben azt jelenti: minden utas figyeljen! Persze mi magyarok inkább a jóféle fehérborra asszociálunk.

– Bort is termelsz. Hogy jött a szigligeti televásárlás?

– A 70-es években vettünk egy gyeptengert, melyen 450 négyyszögöl elhanyagolt szőlő, némi gyümölcsös, meg egy kis ház állt. Úgy gondoltuk, jó lesz kikapcsolódásnak. A munka azonban annyira lefoglalt bennünket, hogy szinte alig jártunk a telekre. Elröppentek az évtizedek, és én közben rájöttem, hogy ez is fontos része az életnek! Így hétvégén kocsiba vágjuk magunkat, és irány Szigliget! Ma már kétlakiak vagyunk, alig várjuk, hogy ott lehessünk. Felújítottuk a házat, be is rendeztük, kényelmesen elférünk ott is. Mindent magunk csináltunk, eltűnt a gaz, szép, gondozott kis birtokunk van a vár tövében, ahol csak az özek és vaddisznók jönnek hívatlanul hozzánk.

– Úgy érzed, mindent elértél az életben, amit célul tűztél ki magad elé?

– Még nagyon sok helyre el szeretnék jutni, és legalább nyolcvan éves koromig dolgozni akarok. A nyugalom, az anyagi függetlenség, a béke, a családi tűzhely melege, Judit a megértő feleség megadatott nekem, hála az égnek. Ez maga a teljesség, bár az unoka még hiányzik, akit felelősség nélkül, maximálisan elronthatok! Szakmai téren vannak hiányosságok – például egyszerűen meguntam, és félredobtam a kandidátusi disszertációm – az a baj velem, hogy nagyon sok mindent szeretnék tudni, így igazán semmiben sem tudtam elmélyülni. Ugyanakkor ismeretszerzés szinten azt hiszem majdnem mindent sikerült magamba szívnom, ami érdekelt. Hátralévő éveimet, napjaimat úgy szeretném szeretni, mint a szőlőt: minden darabjában gyönyörködni, minden egyes fürtjét külön-külön babusgatni. Azt hiszem, csak így érdemes!

Veér Károly

Kupcsok Lajos szívügye a Felvidék és hazánk gazdasági kapcsolatainak élénkítése

Magvetés után most érik be a termés

A bányász családból származó, Tatabányához is több szállal kötődő Kupcsok Lajos rendkívül sokat tesz azért, hogy hazánk és Szlovákia, a határ menti magyarországi megyék és a Felvidék kapcsolatai erősödjének. Az utóbbi bő fél évtizedet tekinthetjük egy erős alapozásnak, egyfajta magvetésnek. A termés mostanában érik be...

– Tatabányáról indult a pályafutása. Visszatekintve hogyan látja, mi az, ami hasznosítható lett a 21. században abból, amit a 20. században itt tanult, tapasztalt?

– Az alapokat a szüleimtől és a tatabányai iskoláimtól kaptam. Bányász családból származom. A kitartás, a szorgalom, az együttműködés követelménye a bányászoknál magától értetődő. Az élethosszig tartó tanulásról akkoriban azt mondtuk, hogy „a jó pap is holtig tanul”. Tudatosan szemlélj a világot, elemezd a környezetet, lásd meg a rád váró feladatokat, és a változásokhoz alkalmazkodva oldjál meg belőlük minél többet! Talán ez a lényeg.

– Mikor és miért kezdett el érdeklődni a felvidéki magyarság, az ott élők problémái iránt?

– Tatabányára költözésünk előtt, a magyar-szlovák határ mellett, Borsodban, az ötszázas lélekszámú bányatelepen, Bánszálláson laktunk. Családunk nevét a Felvidéken évszázadok óta viselik. A szlovák cégregiszterben most is találhatunk nyolc céget, melynek tulajdonosa, vezetője Kupcsok. 2008-ban Piliscsaba alpolgármestereként az Ister–Granum EGTC, azaz, a Duna–Garam Európai Területi Együttműködési Csoportosulás alapítója lehettem. Száz magyar és szlovák településsel hoztuk létre ezt az Esztergom–Párkány központú összefogást, mely Európában a második, Szlovákiában az első EGTC volt. A terü-

let- és gazdaságfejlesztő összefogást irányító szenátusban két évig dolgoztam szenátusi tagként.

– A Kárpát Régió Üzleti Hálózat, valamint a Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara (PMKIK) rendkívül aktív a határon túli gazdasági kapcsolatok építésében. Melyek voltak az utóbbi évek, hónapok mérföldkövei?

– A Kárpát Régió Üzleti Hálózat felvidéki irodáit a Nemzetgazdasági Minisztérium támo-

gatásával a PMKIK hozta létre, s működteti Kassán 2012 decemberétől, Dunaszerdahelyen 2013 januárjától. Több tucat üzletember-találkozó, vállalkozásfejlesztési konferencia, több száz üzletkötés van mögöttünk. A vállalkozók munkaidejét kímélve ezeken a településeken vállalkozói klubokat is működtetünk, ahol a hasznos üzleti tudnivalókat igényes kulturális, szórakoztató programokkal kombináljuk. Szövetségeseink körét a szlovák kamarai világban is bővítettük. Tavaly ősszel a Kassai, majd a Pozsonyi Regionális Kereskedelmi és

Nemrég adták át a Magyar–Szlovák Üzleti és Tájékoztatási Központot Törökbálinton

Iparkamarával szerződöttünk, az idén tavasszal pedig a Nyitrai Regionális Kamarával folytattuk a sort. Együttműködésünk az üzleti partnerkereséstől a piacfeltáráson keresztül egészen a közös uniós projektekig terjed. Partnereink közül mindenképpen szeretném kiemelni hazánk pozsonyi és Szlovákia budapesti nagykövetségét, ahol a két nagykövettel, **dr. Balogh Csaba** és **Rastislav Kacer** urakkal élő és szoros munkakapcsolatunk van. Ősszel személyesen is bekapcsolódhattam a kormányközi Magyar–Szlovák Gazdasági Vegyes Bizottság munkájába, melyet **Szijjártó Péter**, a Miniszterelnökség Külgazdasági Államtitkára vezet.

– Áprilisban adták át Önök Törökbálinton a Magyar–Szlovák Üzleti és Tájékoztatási Központot. Milyen lendületet adhat ez a következő hét évben?

– Az M0-M1-M7 között 12000 négyzetméteres alapterületen, a 200 négyzetméternyi üzleti célú létesítményt magában foglaló központ a magyar-szlovák gazdasági kapcsolatok fejlesztésének egyik legfontosabb helyszíne. Az európai uniós projekt a két ország határ menti térségeinek versenyképességét erősíti. Szakmai kiállításokat, technológiai bemutatókat, szakkonferenciákat, üzletember-találkozókat szervezünk. Piaci és befektetési információkat nyújtunk. Oktatunk majd tárgyalástechnikát, vállalkozási ismereteket, nyelveket. A finanszírozási lehetőségeket is bemutatjuk. Az előző kérdésben részletezett hálózat működtetésének centruma, mint ahogy a neve is mutatja, a Magyar–Szlovák Üzleti és Tájékoztatási Központ.

– Februárban Önt választották a Magyar–Szlovák Kereskedelmi és Iparkamara társelnökévé. Milyen változásokat hoz ez a munkájában?

– A Magyar–Szlovák Kereskedelmi és Iparkamarának alapító tagja vagyok. A két ország kamarája újabb vegyértéket jelent azzal, hogy Szlovákiában és Magyarországon kormányközi és miniszteriális szinten biztosít mozgásteret a vállalkozói érdekek szolgálatában. Két témakörrel mindenképpen foglalkozunk az idén: az egyik az autóipari beszállítói terület, a másik az élelmiszeripari együttműködés. Az autóipar mindkét ország gazdaságának alapelve, az élelmiszer pedig stratégiai árucikk. Elég az egészséges táplálkozásra, az élelmiszerbiztonságra, vagy az exportpiacainkra gondolni. A vegyes kamara olyan eszköz, amely határokon átvívelő feladatok megoldására alkalmas. Ebbe a harmadik országok piacán való közös megjelenést is beleérttem. A pozsonyi magyar héten 2014. június 9 és 15 között Magyarország Pozsonyi Nagykövetségével közös szervezésben vendéglátóipari, gasztronómiai programsorozatot rendezünk Szlovákia fővárosának belvárosában.

– A magyar Országgyűlésre sok feladat vár a következő időszakban. Hogy látja, továbbra is a prioritások közé tartozik majd a Kárpát-medence? Maradjunk a gazdaságnál...

– A magyar külkereskedelem 34%-a a szomszédos országokkal közösen jön létre. Az utóbbi években a forgalomnövekedés 5-10% közötti, exportunk bővülése 7% körüli. A Kárpát-medencei többletünk ellensúlyozza az orosz, vagy a kínai deficitet. Szlovákia a harmadik legfontosabb exportpiacunk, csak Németország, s hajszállal Románia előzi meg. A 646 kilométeres közös határunk hosszabb a spanyol-francia, vagy a német-lengyel határnál. A két ország az elkövetkező években hidak, határátkelőhelyek, összekötő utak tucatjait fogja létrehozni, mindezt uniós forrásból finanszírozva. Az európai növekedés motorja Közép-Európa lesz, szorosan együttműködve a német iparral. A Föld lakosságának mindössze 8%-a él Európában, itt állítják elő a világ GDP-jének 25%-át, közben pedig az öreg kontinensen osztjuk szét a földkerekség szociális kiadásainak 50%-át. A feladat egyértelmű. Mélyre ható változásokra van szükség ahhoz, hogy a kontinens visszanyerje a versenyképességét. Ebben a munkát és a munka alapján való előrejutás lehetőségét biztosító társadalmaknak szerepük lesz.

– A Közép-Dunántúli Régióhoz tartozó Komárom-Esztergom, Fejér és Veszprém megye milyen fejlődési pályát futhat be a most megkezdett hétéves európai uniós ciklusban? A kiindulópontok, a feltételek adottak. Ez önmagában elegendő?

– A régió kétségkívül jó adottságú, azonban lehet még javítani tökevonzó képességét,

és komoly tartalékokkal bír a belső térségi kapcsolatokban. A befektetés ösztönzéséhez szükséges az alkalmazottak és a menedzsment képzése, az exportorientáció erősítése. A partnerség gazdaságsszervező erő. Az önkormányzatok számára itt teljesíthető kihívásokat látok, hogy csak a településfejlesztési programok összehangolására utaljak. Az ország négy legnagyobb jövedelmű területi egysége egy tömbben helyezkedik el. Ez a négy összefüggő terület a központi régiót alkotók mellett Komárom-Esztergom és Fejér megye. A gazdaság dinamizálásához – s ez vonatkozik Veszprém megyére is – komplex eszközökben kell gondolkodni, ami nem nélkülözheti a foglalkoztatás ösztönzését, a vállalkozások telephely feltételeinek javítását, a technológiai fejlesztéseket, de a pénzügyi eszközökhöz való hozzáférés feltételeinek javítását sem. A duális képzés erősítése, a térség specifikus igényeire való reagálás az oktatás részéről változatlanul feladat marad.

– A magánéletet össze lehet egyeztetni ennyi feladat lelkiismeretes ellátásával? Mennyi idő jut a családra?

– Hála Istennek, munkámat segítő családom van. Feleségemre mindenben számíthatok, a fontos döntéseket közösen hozzuk. Jó érzés tudni és érezni 76 éves édesanyám féltő gondoskodását. Nagyobbik fiam a Nemzeti Agrárkamarában az élelmiszeripari ágazat igazgatója, a kisebbik a Komárom-Esztergom megyei Kereskedelmi és Iparkamara nemzetközi referense. Nem szűkölködünk közös témákban a családi asztalnál.

Mórocz Károly

Dunaszerdahelyen elkészült a Felvidék egyik üzleti és tájékoztatói központja

A Jenei család: Károly
és a két Mónika

Komód-ágyakban álmodnak az új magyar óvodáról

Tündérmeséből magyar óvoda Kárpátalján

Légy részese a csodának!

A történet valahogy úgy indult: ...Volt egyszer egy lány..., egy ügyvédnő, aki a Tatai Öreg-tó körül róttá délutánokként köreit, így vezetvén le rohanó világunk stresszes óráit. Egy szép napon a lány – barátnője javaslatára, edzés közben – „beszaladt” a tatai művelődési házba, ahol népzenei rendezvény keretében egy kárpátaljai település, Visk református lelkésze beszélt épp a színpadon az összegyűltekhöz. Adományokat gyűjtött egy megálmodott magyar óvoda építéséhez.

A történet folytatódott: A lány tovább mesélte a látottakat-hallottakat, hamarosan édesanyját is adakozásra bírta, és a templomi igehirdetésre már együtt látogattak el. Amikor felajánlották neki, hogy tatai és környékbéli gyermekeknek Viskén szervezett néptánc táborban felnőtt kísérő legyen, itt hagyva csapot-papot, az egykor oly halaszthatatlannak tűnő ügyvédi feladatait, elindult Viskre megismerni az ott élő kárpátaljai magyarokat. Édesanyja kis csomagot bízott rá, melynek címezettje – mit ad Isten! – éppen a helyi református lelkész volt. Így hát újra találkoztak, illetve valójában most találkoztak, beszéltek először, és a „véletlenek sora” folytatódott. Szó szót követett, tett tettet, főhősünk javaslatára a viskiek alapítványt hoztak létre annak érdekében, hogy bővüljön a támogatók köre. Sok-sok jó ember adományának, a magyar állam és számos magyarországi önkormányzat támogatásának köszönhetően a magyar óvoda végül elkészülhetett, a felújítás a végéhez közeledik.

A lány élete ez idő alatt fenekestül felfordult: férjhez ment, a református lelkész felesége lett, és Viskre költözött, ahol ma is boldogan éli, ha nem is problémamentes, de mindenképpen emberi léptékű, új életét férjével és néhány hónapja született kislányával.

A történet itt akár véget is érhetne, hisz megvan a „happyend”, a boldog befejezés: Két ember lelke egymásra talált, a várva várt gyermek is megszületett, és lelkesedésükkel, kitartásukkal sokakat összefogásra bírtak, elérték céljukat, felépült a magyar óvoda Kárpátalján. Kell ennél több?

De bizony kell ám! Hiszen máris itt a következő probléma: ki és miből tartsa fenn a szép, új intézményt? A helyzet nem is olyan egyszerű, mint gondolnánk. Az ukrán járási tanügyi hivatal úgy tűnik, szívesen vállalja az óvoda üzemeltetését. A helyiek azonban ismerik már az ártatlannak tűnő állami módszereket, és félnek attól, hogy az intézmény észrevétlenül ukrán óvodává válik. Hiszen az óvoda azé, aki finanszírozza, függetlenül attól, ki a tulajdonosa az épületnek. Ha a tulajdonos nem ért egyet a szellemiséggel, nem zárhatja ki egykönnyen az üzemeltetést. Mit tehetnének hát a kárpátaljai magyarok? Igyekeznek erőt gyűjteni a saját fenntartáshoz. De miből? Évi 20 millió forintba lenne szükség, és most még berendezés, felszerelés sincs. Az előírások is szigorúak. Jobb híján várnak, talán egy újabb csodára. Egyszer már sikerült. Csoda folytán szépen lassan összegyűlt az a pénz, amelyből az ajándékba kapott épület felújítása megtörténhetett.

Sok-sok adományozó hozzájárulásával, a párezer forinttól a komolyabb összegekig. Az óvodaépítés eszméjét elindító Győr-Moson-Sopron megyei magánérdeszkek folyamatosan gyűjtötték a közös álom megvalósulása érdekében. A Paksi Gastroblues Fesztivál évek óta támogatja az óvodaépítést. Veszprém Megye települései közel egymillió forinttal segítettek, mely többségében öt-, tíz- és húszezer forintos adományokból tevődött össze. Paks és Győr Városa is támogatta a beruházást. A csoda most is megtörténhet! Kell, hogy legyen megoldás! Csak meg kell találni újra a segítőt! Minden pici segítség számít!

A csodatevés intézményi keretei adottak: a tenni akarók adójuk 1%-ával éppúgy segíthetnek, mint adományokkal. A vállalkozók esetében a nyújtott támogatás adócsökkentő tényező, s az összegről igazolást kapnak. De nem csak pénzügyi segítség jöhet szóba: konyhafelszerelés, berendezési tárgyak felajánlása mind-mind közelebb viszi a kárpátaljai magyarjainkat a megmaradáshoz, a felnövekvő magyar nemzedék boldogulásához. Halljuk hát meg a kérést, és tegyük meg, amit megtehetünk, a többit pedig bízzuk a Jóistenre!

Cseh Teréz

Viski Magyar Óvodáért Közhasznú Alapítvány (adószám: 18274013-1-11)

www.viskiovoda.hu

bankszámlaszám: 10300002-10546132-49020016

Papp Albert Tatabánya Kultúrájáért kitüntetést kapott

„Mindenben a harmóniát keresem”

Zalában született, de életének jó részét Tatabányán töltötte. Képeiről a természet és az ember, valamint a népies és az urbánus elemek összhangja köszön vissza. 2012-ben munkásságát Megyei Prima Díjjal ismerték el, idén januárban pedig megkapta a Tatabánya Kultúrájáért elismerést. Papp Albert retrospektív kiállítását november 15-től tekinthették meg a Tatabányai Múzeumban. A kiállított művek között több olyan is szerepelt, amely most először került bemutatásra.

- Egyszer azt nyilatkoztad, hogy a mai kaotikus világban talán még nagyobb jelentősége van annak a rendnek, amit a művészet sugároz a befogadói felé. A városi miliőben hogyan érhető tetten a rend, és hogyan tudod azt visszaadni a képeiden?

- Fontos, hogy nem a természetet, hanem a harmóniát keresem mindenben. Ebben a zaklatott világban nem célom meghökkentő, „szűrős” képeket készíteni, túl sok ilyenrel találkozunk manapság, én azonban felemelni akarok, elérni azt, hogy aki megnézi a képeimet, lelkileg telítődjön. Az ember alapvető beállítódását gyerekkorában szerzi meg – így voltam ezzel én is vidéki gyerekként. Talán ezért szeretem a városban is a békés, nyugodt környezetet, mint például az érintetlen, hófödte városi utcák képét.

- Egy festményből az ember elvesz, s hozzáad, tehát nem úgy készül, mint egy fotó. Két dolog miatt is sokkal személyesebbnek, intimebbnek gondolom az ilyen alkotásokat. Befogadói oldalról szubjektív, hogy kibem mit idéz föl egy festmény, főleg úgy, hogy a néző már eleve rendelkezik egy adott élményvilággal. A művész szempontjából is igaz ez, hiszen a mondanivaló végül mindig több lesz, mint maga a téma. Például a forma

nélküli, nem ábrázoló, absztrakt művek nem részei az én világomnak, így érzelmileg sem tudok azonosulni velük.

- Hogyan választasz témát egy-egy festményhez, mi ragadja meg a figyelmed, mi inspirál?

- Azt a világot szeretném bemutatni, ami nem taszít, ahol jól érzem magam. Igyekszem harmonikus képeket készíteni. Általában a látványt vázlatosan megörökítem, s később, a műteremben a képzeletem kiegészíti, átfőmálja azt. Tehát a valóság képeihez mindig hozzáadok önmagamból is egy darabot. Számomra például a táj- és állatábrázolás nagyon fontos, s a platánfák is visszatérő motívumként jelentkeznek.

- Van-e olyan mű a kiállított darabok között, amely kifejezetten közel áll a szívedhez, és miért?

- Több festményemről is elmondható ez. A lányomat ábrázoló képem, vagy a díjazott Falusi emberek és a Téli reggel című művek is a kedvenceim közé tartoznak, de az eddig még egyszer sem kiállított Önarcképem ugyanúgy közel áll hozzám, mint például a Házak, asszonyok, vagy a Völgy télen. Ez utóbbi pél-

dául egy mély utat ábrázol, s azt, ahogy megolvad a hó és lefolyik a völgy oldalán. Két nap alatt készültem el vele. Azt a részletét, ahogy a szél kifújja a havat, s kilátszik alóla a csupasz föld, én magam is kikapartam. Emiatt használok általában farostlemezt vászon helyett, mert azt kedvem szerint tudom „győtörni”. Az Ártéri fák c. képem szimbolikája a kilátszó gyökerekben rejlik: ez utalás azokra a folyamatokra, melyek végül elszakítják az embert valós gyökereitől, s végül egyfajta globalista egyenruhába bújtatják, megtörve egyéniségét, mint az egyik fa törzsét a képen.

- Különleges daraboknak számítanak az ún. gouache-technikával készült festményeim, ezeket már papírra festettem, saját, egyedi festékreceptemet használva.

- Nemrég a 10. Őszi Tárlat mutatta be a helyi kortárs alkotóművészek munkáit. Mit üzenél a fiatal alkotóknak, milyen jó tanács az, amit a jövő festőnemzedékének átadnál?

- Ne szoruljon ki az ember a természetből, mert ez előbb-utóbb súlyos károkat fog okozni lelkivilágában. Igyekezni kell mindig harmóniában maradni a természettel!

Taizs Gergő

Katalin Erzsikének is szívesen ad ötleteket a rajzpályázatához

Böjte Csaba-féle iskolaház Polgárdiban és Székesfehérváron

A kevés, rendszeresen adva, több!

Sokan hallottak már a Déva Gáláról, Böjte Csaba árváiról, ám azt már kevesen tudják, hogy Csaba testvér házaiban nem csak árvák nevelkednek. Az úgynevezett iskolaházak valójában napközi otthonok, ahol a rászoruló gyerekek családi környezetben tölthetik a délutánjaikat a tanítást követően. Régiókban két ilyen iskolaház is működik: Székesfehérváron és Polgárdiban. Némethné Smohay Katalin, valamint fiatal kollégái, Komlós Klaudia és Krepsz András, no meg a suliból sorra „hazatérő” gyereksereg kíváncsian fogadott a polgárdi iskolaházban.

Bár Katalin előzetesen eligazítást adott, hol, merre is kanyarodjak, haladjak el a rózsaszín ház előtt, aztán ott balra... ennek ellenére sikerült eltévednem a földutakon, a Don Bosco Iskolaházát keresve. Szerencsére az eső már napok óta nem esett, így a sárral nem kellett megküzdenem. Az udvaron a favágás kellei, a tüzelőnek való fa nyomai, távolabb egy kiskert, téli ruhájába burkolózva, a ház előtt rendbe tett „grund”, amiből tavaszra igazi foci-pálya kerekedhet. Házigazdáim már a lépcsőn várnak, a mobiltelefon segítségével navigáltak idáig. A kellemesen meleg épületben helyet és forró itallal kínálnak, majd Katalin körbevezet, büszkén mutatva a praktikus, és funkcionálisan berendezett kisebb-nagyobb helyiségeket: az óvodás-foglalkoztatót a ruhásszekrényekkel, a műhelyecskét, ahol barkácsolni, fűzni, faragni, ragasztani lehet, a konyhát, fürdőt, WC-t. Az előszoba telis-tele gyerekbátokkal, cipőkkel, és végül visszatérünk a nagyterembe, ahol a „húszgyerekes család” minden napjait éli. Katalimmal – némi gyerekzsivaj közepette – beszélgetni kezdünk.

- Hogyan került kapcsolatba Böjte Csabával, a Dévai Alapítvánnyal?

- Egy barátom testvérétől hallottam róla először, aki önkéntes munkát vállalt Erdélyben. Jómagam érettségi után tettem ugyanezt. Először kimentem pár napra körülnézni, ismerkedni, aztán annyira megtetszett, hogy nem is akartam hazajönni. Végül Pécsen elvégeztem egy gyógypedagógus-asszisztens tanfolyamot, és újra kimentem. A tervezett egy hónapról két év lett. Akkor is csak a tanulmányaim miatt jöttem haza. Kaposvárott tanító-fejlesztő pedagógusi diplomát szereztem. Az államvizsga után úgy

döntöttem, nem megyek vissza Erdélybe. Meggyőztem Csaba testvért, hogy nyissunk itt Székesfehérvár környékén egy iskolaházat, hiszen bőven akad erre felé is, aki segítségre szorul.

- Sok önkormányzatot megkerestem, végül Polgárdiban ajánlottak fel egy épületet, a Gyula majorban. Az egykori kisegítő iskola tíz éve állt üresen. 2011 októberében vettük át a házat, és néhány helyi önkéntes segítségével januárban nekiláttunk a felújításának. Legnagyobb örömünkre már március 21-én megnyithattunk.

Amíg mi beszélgetünk, a gyerekek egymás után érkeznek. A nagyobbak gyorsan lekötik magukat a kreatív eszközökkel - festenek, vágna, ragasztanak, díszeket készítenek, rajzpályázatra készülnek - a kisebbek pedig András köré gyűlnek, és előkerül a ma-

tek lecke, vagy kinek-kinek a megírandó házfeladata. Naponta 17 gyerekkel kell tanulni.

- Kik segítettek az induláskor?

- A műanyag nyílászárókat az önkormányzat biztosította. Az említett néhány önkéntesen túl egy helyi festékboltos ajánlotta fel ingyen a szükséges meszet és festékeket, illetve egy másik vállalkozó segített azzal, hogy úgynevezett lélegző vakolat kerülhessen a falakra, mert azok sajnos több helyütt vizesedtek. Eleinte úgy tűnt, az összefogásnak köszönhetően, szépen rendbe is tudjuk tenni a helyiségeket, de hamarosan kiderült, hogy baj van a villanyvezetékekkel, és a vizes blokkokkal is. Ezekre már nem teltt önerőből. Ekkor fordultam Sinkó Ottóhoz, a Videoton Holding Zrt. vezér

Andrással jobban megy a leckeírás

Klaudia, ahol kell, segít, most épp rajzolni

A nagylányok épp az új festékszóróval kreatívkodnak

igazgatójához, mert tudtam, hogy ő már kapcsolatban áll Csaba testvérral, illetve az itthoni Dévai Szent Ferenc Alapítvány kuratóriumi elnökével, Vásárhelyi Tamással. Nem volt hiábavaló a megkeresés. A Videoton segített egy kisebb összeggel, és a szakemberei helyreállították a szükséges dolgokat, bevakolták a falakat. A meszelést már mi végeztük el, közösen a gyerekekkel. Az induláskor üres volt az épület, a padokon, és a székeken kívül semmink sem volt, még egy teát se tudtunk mivel elkészíteni. Mára szépen berendezett itt minden, hála a sok-sok kisebb-nagyobb adománynak.

- Az épület és a berendezés a szükséges alap volt, de honnan kerültek ide a gyerekek?

- Ez volt a feladat nehezebbik része, idehaza ugyanis rendkívül szigorú törvényi előírások védik a fiatalokat. A helyi családsegítőhöz fordultunk, ők és a jegyző közösen keresték fel a rászoruló családokat, engedélyt kértek arra, hogy felkereshessük, tájékoztathassuk őket. Harminc családhoz jutottunk így el. Volt, aki nemet mondott, volt, aki jó néven vette a segítséget. 22 gyerekünk lett végül. A 3-4 évesektől egészen a kamaszokig, minden korosztály képviselteti itt magát.

Krepsz Andrást nemrégiben a fehérvári iskolaházból csábították át Polgárdiba, önkéntes munkáját, ha lehet itt még nagyobb lelkesedéssel végzi. **Komlós Klaudia** a nyitás óta részt vesz az itt folyó munkában, önkéntesből ma már Katalin munkatársává lépett elő, sőt rövidesen a ház vezetése is az ő feladata lesz, mert Katalin januárra várja kisbabáját. **Férje, Németh Ádám** a Székesfehérvári Szent Imre Iskolaház vezetője, és hamarosan nagycsaládos apuka, mert bár ez lesz az első közös gyermekük, otthon, nevelőszülőként már két másik gyerkőcről is gondoskodik.

- Hogyan zajlik az élet egy iskolaházban?

- Valahogy úgy, mint egy húszgyerekes családban. A gyerekek az iskola után nem haza-

mennek – és nem is az utcán csellengenek –, hanem az iskolaházba jönnek. Innen csak este – kész leckével, a másnapi órára felkészülve, teli pocakkal, megfürödve, ha kell haját mosva tiszta ruhában térnek haza a szüleikhez. Itt tehát minden úgy történik, ahogy egy normális családban szokott délutánonként, esténként. Együtt csinálunk mindent. Tanulunk, játszunk, főzünk, mosunk, takarítunk. Megtartjuk az ünnepeket: névnapot, születésnapot, karácsonyt. A tanítási időszakban napi kétszer, a szünidőkben pedig napi háromszori étkezést kapnak itt a gyerekek. A cél, hogy itt mindent megtanulhassanak, ami majd a felnőtt életükhöz elengedhetetlen. Persze a tanulás a legfontosabb. Itt van idő a gyerekekre, odafigyelünk a rendszerességre, és ez meg is látszik az eredményeken. Persze nem mindenki kitűnő tanuló, de a lényeg, hogy mindannyian eredményesen tudják befejezni tanulmányaikat, ha lehet, tovább tanuljanak, hogy később is megállják a helyüket az életben.

A nyár a kirándulások, táborozások időszaka. A Videoton segítségével mind a fehérvári, mind a polgárdi gyerekek egy-egy hetet tölthetnek Zánkán. A Szalézi rendnek köszönhetően ugyancsak egy hetet táborozhatnak Óbudán a nyár első hetében. A vidékieket családok szállásolják el. A gyerekek évente ugyanahhoz a családhoz kerülnek, így a kapcsolat egyre erősebbé válik. Van, ahol a befogadók már keresztszülőkké váltak. Fontos ez a lehetőség is a gyerekek számára, hiszen így módjuk van más családok életébe is belelátni, más értékrendet is megismerni.

- Több mint három éve nyitottak. Vannak már rendszeres támogatóik, önkénteseik?

- Az iskolaház fenntartója a Dévai Szent Ferenc Alapítvány, ők biztosítják a rezsiköltségeket, az étkezéshez, az üzemeltetéshez szükséges feltételeket. Székesfehérváron az Önkormányzat szintén partnerünk, tőlük kaptuk az ingatlant. Ezen túlmenően gyakorlatilag az egyet-

len rendszeres támogatónk a Videoton. Sinkó úr – vagy ahogy a gyerekek hívják, Ottó bácsi – két-három havonta ellátogat hozzánk, és velünk tölt egy-egy délutánt. Ma már sok-sok közös élmény köt össze bennünket. Ilyen például az első karácsonyunk, amikor a gyerekekkel a betanult Betlehemes játékkal Fehérváron, az Öreg-hegy házaiba bekopogtunk, felelevenítve a régi szokásokat. A kétórás mutatvány után Ottó bácsi az egész csapatot meghívta teázni, egy feledhetetlen estét nyújtva ezzel a gyerekeknek. Azóta is velünk van minden karácsonykor. Legutóbb négy órán át szerelte az ajándékba hozott csocsó asztalt a fiúkkal.

- Ritka az olyan támogató, aki nem csak ad, de le is hajol a gyerekekhez. Pedig nekik igazi emberi kapcsolatokra, mintákra, példákra van szükségük, hogy megtapasztalják, másképp is lehet élni, mint ahogy azt otthon látják. A szülők gyakran alkoholisták, munkanélküliek, sokgyerekes, nélkülöző családok, akik rendkívül rossz körülmények között élnek. Ahhoz, hogy ne az legyen az etalon, amit otthon látnak, meg kell ismerniük más normákat, más értékrendeket is. Persze az is nagyon fontos, hogy aki mindezt felvállalja, az ne csak egyszer-egyszer lelkesedjen mindezért, hanem rendszeresen jöjjön, mert a gyerekek, ha kialakul a kötődés, visszavárják. Nekik nagyon sokat jelent egy-egy délutáni foci, néhány óra társasjáték, némi barkácsolás, esetleg közös sütés-főzés.

- A támogatásoknál sem az a lényeg, hogy mindent megoldjanak helyettünk. Elég csak megadni a kezdő lökést, a befejezést már a magunk erejéből is meg tudjuk oldani. Itt is fontos lenne a rendszeresség: ha valaki ad, adjon inkább keveset, de azt adja rendszeresen. A stabilitás mindennél többet ér.